

Briuselis, 2020 m. birželio 8 d.
(OR. en)

8420/20

ECOFIN 420
UEM 185
SOC 347
EMPL 266
COMPET 222
ENV 288
EDUC 207
RECH 187
ENER 159
JAI 419
FSTR 77
REGIO 108
GENDER 57
ANTIDISCRIM 50

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui
Komisijos dok. Nr.: ST 8172/20 - COM(2020) 501 final	
Dalykas:	Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2020 m. Belgijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Belgijos stabilumo programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2020) 501 final) grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. d.

**dėl 2020 m. Belgijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m.
Belgijos stabilumo programos**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir
148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės
priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio
2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

- (1) 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo strategiją, kuria pradedamas 2020 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Joje tinkamai atsižvelgta į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011² priėmė ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Belgija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos;
- (2) 2020 m. vasario 26 d. paskelbta 2020 m. Belgijai skirta ataskaita. Joje įvertinta Belgijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas³ (toliau – 2019 m. šaliai skirtos rekomendacijos), veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais priimtas šaliai skirtas rekomendacijas, ir Belgijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija COVID-19 protrūkį oficialiai paskelbė pasauline pandemija. Dėl pandemijos piliečiai, šalių visuomenė ir ekonomika pateko į ekstremaliąją didelio pavojaus visuomenės sveikatai situaciją. Ji daro didžiulį spaudimą nacionalinėms sveikatos sistemoms, trikdo pasaulines tiekimo grandines, kelia nestabilumą finansų rinkose, lemia vartotojų paklausos sukrėtimus ir daro neigiamą poveikį įvairiems sektoriams. Ji kelia grėsmę žmonių darbo vietoms ir pajamoms, taip pat įmonių verslui. Jos sukeltas didelis ekonominis sukrėtimas jau turi skaudžių pasekmių Sąjungoje. 2020 m. kovo 13 d. Komisija priėmė komunikatą, kuriuo raginama užtikrinti suderintą ekonominį atsaką į krizę, įtraukiant visus nacionalinio ir Sąjungos lygmens suinteresuotuosius subjektus;

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

³ O L C 301, 2019 9 5, p. 1.

- (4) kelios valstybės narės paskelbė nepaprastąją padėtį arba ėmėsi neatidėliotinių priemonių. Visos neatidėliotinos priemonės turėtų būti griežtai proporcingos, būtinos, ribotos trukmės ir atitikti Europos bei tarptautinius standartus. Joms turėtų būti taikoma demokratinė priežiūra ir nepriklausoma teisminė peržiūra;
- (5) 2020 m. kovo 20 d. Komisija priėmė komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje bei 10 straipsnio 3 dalyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97⁴ 3 straipsnio 5 dalyje bei 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliame ekonomikos nuosmukiui. 2020 m. kovo 20 d. komunikate Komisija laikėsi nuomonės, kad, atsižvelgiant į numatomą didelį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 pandemijos, bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo sąlygos yra tenkinamos, ir paprašė Tarybos šią išvadą patvirtinti. 2020 m. kovo 23 d. valstybių narių finansų ministrai pritarė Komisijos vertinimui. Jie sutiko, kad dėl didelio ekonomikos nuosmukio reikia ryžtingo, ambicingo ir suderinto atsako. Pradėjus taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą leidžiama laikinai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. Kalbant apie korekcinę dalį, Taryba taip pat gali nuspręsti, remdamasi Komisijos rekomendacija, priimti patikslintą fiskalinę trajektoriją. Taikant bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą Stabilumo ir augimo pakto procedūros nesustabdomos. Ji suteikia valstybėms narėms galimybę nukrypti nuo paprastai taikomų biudžetinių reikalavimų, o Komisijai ir Tarybai – imtis būtinų politikos koordinavimo priemonių laikantis Pakto;

⁴ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl paviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

- (6) siekiant apriboti ir kontroliuoti COVID-19 pandemijos plitimą, padidinti nacionalinių sveikatos sistemų atsparumą, įmonėms bei namų ūkiams teikiamomis paramos priemonėmis sušvelninti socialinius bei ekonominius pandemijos padarinius ir užtikrinti tinkamas sveikatos ir saugos sąlygas darbo vietoje, kad būtų galima atnaujinti ekonominę veiklą, reikia nuolatinių veiksmų. Kad paremtų valstybių narių pastangas tose srityse, Sąjunga turėtų visapusiškai išnaudoti įvairias turimas priemones. Be to, valstybės narės ir Sąjunga turėtų bendradarbiaudamos parengti priemones, kurios yra būtinos, kad galėtume grįžti prie įprasto mūsų šalių visuomenės ir ekonomikos veikimo ir tvaraus augimo, įtraukdamos, *inter alia*, žaliąją pertvarką bei skaitmeninę transformaciją ir pasinaudodamos krizės metu įgyta patirtimi;
- (7) dėl COVID-19 krizės išryškėjo vidaus rinkos gebėjimas lanksčiai prisitaikyti prie išskirtinių aplinkybių. Vis dėlto, siekiant užtikrinti greitą ir sklandų perėjimą prie atsigavimo etapo ir laisvo prekių, paslaugų bei darbuotojų judėjimo, išskirtinės priemonės, neleidžiančios įprastai veikti vidaus rinkai, turėtų būti panaikintos iškart, kai tik jos nebebus būtinos. Dabartinė krizė parodė, kad sveikatos sektoriuje reikia pasirengimo krizėms planų. Vieni iš esminių platesnių pasirengimo krizėms planų rengimo elementų yra geresnės pirkimo strategijos, diversifikuotos tiekimo grandinės ir strateginiai būtiniausių prekių rezervai;

- (8) kad visus nenaudojamus Europos struktūrinių ir investicijų fondų išteklius valstybės narės galėtų sutelkti išskirtiniam COVID-19 pandemijos poveikiui sušvelninti, Sąjungos teisės aktų leidėjas jau iš dalies pakeitė atitinkamus teisės aktus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (ES) 2020/460⁵ ir (ES) 2020/558⁶. Tais pakeitimais bus suteikta papildomo lankstumo ir nustatytos supaprastintos bei racionalizuotos procedūros. Siekiant sumažinti spaudimą pinigų srautams, valstybėms narėms taip pat suteikta galimybė 2020–2021 finansiniais metais pasinaudoti 100 % bendru finansavimu iš Sąjungos biudžeto. Belgija raginama visapusiškai pasinaudoti tomis galimybėmis, kad padėtų labiausiai paveiktiems asmenims ir sektoriams;
- (9) dėl skirtingų specializacijos modelių tikėtina, kad įvairiuose regionuose socialiniai ir ekonominiai COVID-19 pandemijos padariniai bus nevienodi. Todėl kyla didelė rizika, kad skirtumai tarp Belgijos regionų ir pačiuose regionuose didės. Atsižvelgiant į riziką, kad laikinai sutriks valstybių narių tarpusavio konvergencijos procesas, dabartinėmis aplinkybėmis reikia tikslinių atsakomųjų politikos priemonių;
- (10) 2020 m. balandžio 30 d. Belgija pateikė 2020 m. nacionalinę reformų programą ir 2020 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (11) šiuo metu Belgijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė;

⁵ 2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/460, kuriuo dėl konkrečių priemonių investicijoms į valstybių narių sveikatos priežiūros sistemas ir kitus jų ekonomikos sektorius sutelkti reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 508/2014 (Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva) (OL L 99, 2020 3 31, p. 5).

⁶ 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/558, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013 ir (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, kuriomis sudaromos išskirtinės lanksčios sąlygos naudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas reaguojant į COVID-19 protrūkį (OL L 130, 2020 4 24, p. 1).

- (12) 2018 m. liepos 13 d. Taryba rekomendavo Belgijai užtikrinti, kad 2019 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų⁷ nominalusis augimas neviršytų 1,8 % – tai atitiktų 0,6 % bendrojo vidaus produkto (BVP) metinį struktūrinį koregavimą. Kadangi įvertinus padėtį nustatyta, kad Belgija atitinka reikalavimus, kad pagal struktūrinių reformų išlygą jai būtų galima leisti laikinai nukrypti 0,5 % BVP, 2019 m. reikalaujamas struktūrinis koregavimas sumažintas iki 0,1 % BVP, o tai atitiko grynujų pirminių išlaidų nominalųjį augimą, kuris 2019 m. neviršijo 2,8 %. Komisijos bendrame vertinime patvirtinama, kad 2019 ir 2018 bei 2019 m. (vertinant kartu) buvo labai nukrypta nuo rekomenduojamo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinės trukmės biudžeto tikslo. Tai svarbus veiksnys Komisijos pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį parengtame pranešime, kuriame vertinama, kaip Belgija 2019 m. laikėsi skolos kriterijaus;
- (13) 2020 m. stabilumo programoje federalinė vyriausybė numato, kad nominalusis balansas nuo 2019 m. buvusio 1,9 % BVP deficito blogės ir 2020 m. taps 7,5 % BVP deficitu. 2020 m. stabilumo programoje numatoma, kad 2019 m. iki 98,6 % BVP sumažėjęs valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2020 m. išaugs iki maždaug 115 % BVP. Makroekonominę ir fiskalinę perspektyvą veikia didelis neapibrėžtumas dėl COVID-19 pandemijos;

⁷ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos atėmus palūkanų išlaidas, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas išlaidas Sąjungos programoms ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per ketverių metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės su pajamomis susijusios priemonės arba įstatymais nustatytas pajamų padidėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos;

- (14) reaguodama į COVID-19 pandemiją ir laikydamasi suderinto Sąjungos požiūrio, Belgija ėmėsi savalaikių biudžeto priemonių, kad padidintų savo sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų pandemiją ir suteiktų pagalbą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Pagal 2020 m. stabilumo programą tos biudžeto priemonės sudarė 2,3 % BVP. Tarp šių priemonių – federalinė laikina bedarbio pašalpų schema, savarankiškai dirbančių asmenų pajamas pakeičianti išmoka, federalinės lėšos su krize susijusioms išlaidoms padengti, įvairios regioninės išmokos įmonėms ar fiziniams asmenims ir sektorinės subsidijos. Atsižvelgus į nevienodą automatinių stabilizavimo priemonių išlaidų vertinimą, deficitą didinančių priemonių dydis maždaug atitinka Komisijos apskaičiavimus. Be to, Belgija paskelbė priemones, kurios, nors ir nedaro tiesioginio poveikio biudžetui, padės teikti likvidumo paramą įmonėms. Tos priemonės yra susijusios tiek su federalinėmis, tiek su regioninėmis paskolų garantijomis įmonėms bei savarankiškai dirbantiems asmenims ir pagal 2020 m. stabilumo programą sudaro 11,8 % BVP. Taip pat taikomas mokesčių, visų pirma gyventojų pajamų mokesčio ir įmonių pelno mokesčio, taip pat socialinių įmokų atidėjimas, tačiau 2020 m. stabilumo programoje šių atidėjimų dydis nenurodytas. Apskritai priemonės, kurių ėmėsi Belgija, atitinka 2020 m. kovo 13 d. Komisijos komunikate išdėstytas gaires. Visiškas neatidėliotinų priemonių ir fiskalinių paramos priemonių įgyvendinimas, o vėliau, kai leis ekonominės sąlygos, fiskalinės politikos perorientavimas siekiant užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę padės išsaugoti fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu;
- (15) remiantis Komisijos 2020 m. pavasario prognoze, grindžiama nesikeičiančios politikos scenarijumi, Belgijos valdžios sektoriaus balansas sudarys -8,9 % BVP 2020 m. ir -4,2 % BVP 2021 m. Numatoma, kad 2020 m. valdžios sektoriaus skolos santykis pasieks 113,8 % BVP;

- (16) dėl to, kad 2019 m. Belgija nesilaikė skolos taisyklės, ir dėl 2020 m. planuojamo 3 % BVP deficito ribos viršijimo 2020 m. gegužės 20 d. Komisija paskelbė pranešimą, parengtą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Apskritai iš Komisijos analizės galima spręsti, kad Sutartyje ir Reglamente (EB) Nr. 1467/97 apibrėžti deficito ir skolos kriterijai nėra įvykdyti;
- (17) reaguodamos į COVID-19 pandemiją Belgijos valdžios institucijos patvirtino išsamų priemonių rinkinį, skirtą socialiniam ir ekonominiam staigaus ekonomikos nuosmukio poveikiui sumažinti. Įgyvendinama 50 mlrd. EUR garantijų sistema, pagal kurią teikiamos naujos trumpalaikės paskolos gyvybingoms įmonėms. Regionai ir bendruomenės taip pat siūlo garantijas tarpinėms ir įprastoms verslo paskoloms, likvidumo paramą įmonėms, teikiamą tiesioginėmis paskolomis, ir finansinės paramos priemones labiausiai nuo COVID-19 krizės nukentėjusioms įmonėms. Jau egzistuojančių hipotekos ir verslo paskolų grąžinimas gali būti pratęstas. Labai nukentėjusioms įmonėms taikomas laikinas bankroto procedūrų moratoriumas. Siekiant paskatinti daugiau darbuotojų išlaikyti darbo vietą arba vėl pradėti dirbti, kad būtų išsaugotas veiklos tęstinumas, pradėtos taikyti įvairios paskatos. Gali būti atidedamos arba kai kuriais atvejais apskritai netaikomos socialinio draudimo įmokos ir mokesčiai, pavyzdžiui, pridėtinės vertės mokestis, pelno ir gyventojų pajamų mokesčiai. Federalinė vyriausybė dėl *force majeure* parengė laikiną nedarbo schemą, kuria gali pasinaudoti nuo COVID-19 krizės nukentėjusios įmonės ir pagal kurią mokamos didesnės išmokos. Savarankiškai dirbantiems asmenims, kurių veikla buvo nutraukta bent septynias dienas iš eilės, mokama mėnesinė pajamas pakeičianti išmoka. Proporcingas nedarbo išmokų mažinimas laikinai įšaldytas. Be to, federalinė vyriausybė rengia papildomas įmonių nemokumo prevencijos priemones, pavyzdžiui, atleidimą nuo įmonių pelno ir gyventojų pajamų mokesčių 2020 fiskaliniiais metais;

- (18) skubią sveikatos priežiūrą ligoninėse teikianti Belgijos sveikatos priežiūros sistema funkcionuoja gerai. Vis dėlto COVID-19 pandemija išryškino tam tikrus trūkumus, susijusius su sveikatos sistemos atsparumu kilus didelei visuomenės sveikatos krizei. Paaiškėjo, kad Belgijoje susidarė struktūrinis sveikatos srities darbuotojų trūkumas, kurį reikia šalinti. Artimiausiu metu svarbiausia bus užtikrinti pakankamą sveikatos srities darbuotojų ir kitų artimą kontaktą turinčių profesijų atstovų aprūpinimą būtiniausiais medicinos reikmenimis, įskaitant visų pirma apsaugos priemones. Siekiant veiksmingai valdyti tokias visuomenės sveikatos krizes kaip COVID-19 pandemija, trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu svarbus vaidmuo ir toliau teks visuomenės sveikatos priežiūros strategijai, visapusiškai suderintai su prevencijos ir ilgalaikės priežiūros politikos priemonėmis. Svarbų vaidmenį šiame kontekste atlieka sklandus ministerijų konferencijos susitarimo dėl visuomenės sveikatos priežiūros, pagal kurį ligoninių darbuotojai ir infrastruktūra (federalinės kompetencijos sritis) COVID-19 krizės metu gali būti laikinai naudojami ilgalaikės priežiūros įstaigų (bendruomenės kompetencijos sritis), įgyvendinimas;

- (19) nors 2019 m. ir 2020 m. pradžioje Belgijoje pasiektas rekordinis užimtumo lygis, COVID-19 krizė užimtumo augimą staiga sustabdė. Pagal dabartines Belgijos gyventojų pajamų rėmimo schemas, pavyzdžiui, laikino darbuotojų nedarbo ir savarankiškai dirbančių asmenų laikinų teisių sistemą, dėl sutrumpinto darbo laiko prarastos pajamos yra iš dalies kompensuojamos. Šiai sutrumpinto darbo laiko tvarkai tenka svarbus vaidmuo švelninant sumažinto gamybos našumo poveikį užimtumo lygiui. Vis dėlto nedarbas 2020 m. turėtų padidėti iki 7 %, o 2021 m. šiek tiek sumažėti iki 6,6 %. Siekiant išvengti struktūrinio nedarbo augimo, prireiks papildomų pastangų dabartinės aktyvios darbo rinkos politikos veiksmingumui didinti, nes jis išlieka menkas, kaip matyti iš didelio bedarbių, dalyvaujančių aktyviose darbo rinkos priemonėse, ir kartu nedidelio įdarbintų bedarbių skaičiaus. Ypač daug dėmesio reiktų skirti visapusiško požiūrio taikymui labiausiai nuo darbo rinkos atskirtiems gyventojams, kurie, tikėtina, bus labiausiai nukentėję nuo neigiamų socialinių ir ekonominių COVID-19 krizės pasekmių. Visų pirma tokios pažeidžiamos grupės apima žemos kvalifikacijos asmenis, migrantų kilmės asmenis ir neįgaliuosius. Be to, darbo jėgos mokesčių pleištas išlieka vidutiniškai didelis visose darbo užmokesčio kategorijose, išskyrus labai mažai uždirbančius samdomuosius darbuotojus (50 % vidutinio darbo užmokesčio). Tai svarbus palyginti dideles darbo sąnaudas lemiantis veiksnys, galintis turėti neigiamą poveikį darbo jėgos paklausai, visų pirma kalbant apie mažo našumo darbo vietas;

- (20) turėtų būti skatinamas darbuotojų judumas į tuos sektorius, kuriuose juntamas didelis darbuotojų trūkumas, įskaitant sveikatos ir informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektorius, technines ir specializuotas profesijas. Tai bus susiję su dideliais darbuotojų perkvalifikavimo ir jų kvalifikacijos kėlimo poreikiais, taip pat reikės didinti švietimo ir mokymo programose dalyvaujančių suaugusiųjų skaičių, be kita ko, pasinaudojant sutrumpintų darbo valandų teikiamomis galimybėmis. Baiminamasi, kad dabartinės mokymo paskatų programos nepasiekia tų, kuriems jos duotų didžiausios naudos, pavyzdžiui, žemos kvalifikacijos, vyresnio amžiaus darbuotojų ir migrantų kilmės asmenų. Didžiausia kliūtis – prastos kalbų žinios, ypač dvikalbėje Briuselio darbo rinkoje. Bendruomenės imasi veiksmų dalyvavimui gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos studijose didinti, tačiau esama galimybių parengti išsamesnes strategijas, kad būtų patenkinti būsimi darbo rinkos poreikiai. Bendras skaitmeninių įgūdžių lygis yra geras, tačiau toliau negerėja. Jaunuolių, ypač turinčių žemą išsilavinimą, skaitmeniniai įgūdžiai prastesni už Sąjungos vidurkį ir pastaraisiais metais blogėjo. Kad būtų užtikrinta prieiga prie nuotolinio mokymosi, visus studentus būtina aprūpinti tinkama įranga ir interneto prieiga, be to, užtikrinti reikiamą mokytojų parengimą ir mentorystės schemas. Tai būtina ir siekiant užtikrinti, kad dabartinė nelygybė švietimo sistemoje dėl COVID-19 krizės nedidėtų;
- (21) kad remtų ekonomiką dabartinėmis COVID-19 pandemijos sąlygomis, Belgija patvirtino nemažai schemų, kuriomis remiamas įmonių likvidumas, įskaitant paskoloms taikomą valstybės garantijų schemą ir keletą regioninių schemų, apie kurias pranešta pagal laikinąją valstybės pagalbos priemonių sistemą. Siekiant užtikrinti, kad įmonės, ypač mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) ir savarankiškai dirbantys asmenys, pasinaudotų šiomis schemomis, kad apsisaugotų ir galėtų sparčiau atsigauti, svarbus veiksmingas ir efektyvus tokių schemų įgyvendinimas, be kita ko, vykdomas tarpininkų. Rengiant ir įgyvendinant šias priemones, reikia atsižvelgti į bankų sektoriaus, be kita ko, tarpininkų, atsparumą;

- (22) nepaisant vyriausybės pastangų, įmonėms tenkanti administracinė našta per metus siekia apie 7 mlrd. EUR (1,6 % BVP) ir didžioji šios sumos dalis yra susijusi su mokesčių prievolių ir darbo teisės reikalavimų vykdymu. Mokesčių sistema dėl įvairių mokesčių išlaidų yra sudėtinga. Sudėtingas yra ir įmonių, visų pirma turinčių tvarkyti skirtingas regionines sistemas, darbo užmokesčio administravimas. Valdžios institucijos vis labiau vėluoja mokėti įmonėms, tuo prisidėdamos prie jų žlugimo ir verslo aplinkos prastėjimo. Labai vėluojama išduoti statybos leidimus, pajungti elektrą ir vandenį. Turto perdavimo procesas šalyje yra vienas iš lėčiausių ir brangiausių Sąjungoje. Patekimo į rinką reikalavimai, taikomi amatininkams ir (arba) statybos paslaugų įmonėms, regionuose labai skiriasi. Bendras didelio reguliavimo, didelių darbo užmokesčio sąnaudų ir darbo rinkos nelankstumo poveikis daro neigiamą poveikį mažmeninės prekybos sektoriaus veiklos rezultatams. Mažmenininkų veiklos aplinką varžo taisyklės, taikomos parduotuvių darbo valandoms, pardavimų skatinimui, nuolaidoms ir nereceptinių vaistų platinimo kanalams. 5G diegimą, be kita ko, galėtų pristabdyti kiekviename regione taikomi griežti aplinkosaugos ir sveikatos standartai, susiję radiacine sauga (ypač Briuselyje), dideli antenų mokesčiai Briuselyje ir ilgai trunkantis leidimų antenų įrengimui išdavimas. Kalbant apie nemokumą, MVĮ netaikoma jokia speciali supaprastinta neteisminio ginčų sprendimo procedūra, o nemokumo procedūras gali pradėti tik skolininkai. Nepaisant laipsniškų patobulinimų, teisingumo sistemai sunkumų vis dar kelia nepakankamas skaitmeninimas ir išteklių trūkumas. Ilgai trunkantys administracinių teismų procesai lemia smarkų viešųjų pirkimų ir statybos leidimų bylų vėlavimą. Pagrindinėms rinkos priežiūros, konkurencijos ir geležinkelių transporto užtikrinimo institucijoms trūksta darbuotojų užduotims vykdyti;

- (23) siekiant skatinti ekonomikos atsigavimą, bus svarbu paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas, be kita ko, imantis atitinkamų reformų, kurios taip pat padėtų vykdyti pramonės pertvarką. Kaip nurodyta Belgijos 2021–2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (NEKSVP), šaliai būtinos didelės investicijos darniojo transporto srityje, ypač kamščių ir elektromobilumo problemoms spręsti. Prieš COVID-19 krizę Belgijos regionai paskelbė pagrindinius daugiamečius transporto infrastruktūros planus. Didelės sumos investuojamos į priemiesčių geležinkelio maršrutus aplink Briuselį, signalinę įrangą, uostų ir tarpvalstybines geležinkelių jungtis. Taip pat daug investuojama į Briuselio metro, tramvajų ir autobusų infrastruktūrą. NEKSVP taip pat nustatyti svarbūs investicijų poreikiai lanksčios energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių, energetikos tinklų jungčių, pažangiųjų tinklų, energijos kaupimo ir vartojimo efektyvumo srityse, kad būtų pasiekti Europos energetikos ir klimato tikslai, įvykdytas Belgijos teisinis įsipareigojimas iki 2025 m. visiškai atsisakyti branduolinės energijos ir renovuoti 80 % pastatų, pastatytų iki energijos normų nustatymo. Nors privačiojo sektoriaus mokslinių tyrimų ir plėtros (MTP) intensyvumas yra palyginti didelis, viešojo sektoriaus MTP intensyvumas išlieka šiek tiek mažesnis nei daugumos valstybių narių, kurių ekonominė plėtra yra panašaus lygio. Belgija rizikuoja atsilikti nuo 5G diegimo tvarkaraščio, nes šalis neplanuoja per Sąjungos teisės aktuose nustatytus terminus paskirti pagrindinių 5G radijo dažnių juostų. 2020 m. kovo mėn. Belgijos valdžios institucijos pradėjo viešas konsultacijas dėl laikino sprendimo, t. y. laikinų nacionalinių licencijų, skirtų 200 MHz turimam spektrui 3,6–3,8 GHz dažnių juostoje. Įveikti kai kuriuos dėl perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos kylančius iššūkius, visų pirma 2020 m. šalies ataskaitos D priede nurodytose teritorijose, Belgijai turėtų padėti Teisingos pertvarkos fondo, kuris yra Komisijos pasiūlymo objektas, 2021–2027 m. laikotarpio programavimas. Tai suteiktų Belgijai galimybę kuo geriau pasinaudoti tuo fondu;

- (24) nors šioje Rekomendacijoje išdėstytose šaliai skirtose rekomendacijose (toliau – 2020 m. šaliai skirtos rekomendacijos) dėmesys sutelktas į COVID-19 pandemijos socialinio ir ekonominio poveikio švelninimą ir palankesnių sąlygų ekonomikai atsigauti sudarymą, 2019 m. šaliai skirtose rekomendacijose taip pat aptartos reformos, būtinos siekiant reaguoti į vidutinės trukmės laikotarpio ir ilgalaikius struktūrinius iššūkius. 2019 m. šaliai skirtos rekomendacijos tebėra aktualios, o jų įgyvendinimas bus toliau stebimas per visą kitų metų Europos semestrą. Tai apima ir 2019 m. šaliai skirtas rekomendacijas dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis. Į visas 2019 m. šaliai skirtas rekomendacijas turėtų būti atsižvelgta sanglaudos politikos finansavimo po 2020 m. strateginio programavimo procese, be kita ko, rengiant dabartinės krizės poveikio švelninimo priemones ir išėjimo iš jos strategijas;
- (25) Europos semestras yra nuolatinio Sąjungos ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema, galinti prisidėti prie ekonomikos tvarumo. Savo 2020 m. nacionalinėse reformų programose valstybės narės įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT). Užtikrindama, kad būtų visapusiškai įgyvendintos 2020 m. šaliai skirtos rekomendacijos, Belgija prisidės prie pažangos siekiant DVT ir prie bendrų pastangų užtikrinti konkurencingą tvarumą Sąjungoje;
- (26) siekiant greitai atsigauti nuo ekonominio COVID-19 pandemijos poveikio, labai svarbu glaudžiai koordinuoti ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomiką. Kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, Belgija turėtų užtikrinti, kad jos politika ir toliau atitiktų 2020 m. rekomendacijas euro zonai ir būtų koordinuojama su kitų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, politika, atsižvelgdama į Euro grupės politines gaires;

- (27) per 2020 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Belgijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2020 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2020 m. stabilumo programą, 2020 m. nacionalinę reformų darbotvarkę, taip pat veiksmus, kurių Belgija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Belgijos politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygmens priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (28) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2020 m. stabilumo programą, o jos nuomonė⁸ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Belgijai 2020 ir 2021 m. imtis šių veiksmų:

1. Laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos pagal Stabilumo ir augimo paklą, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su COVID-19 pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Didinti bendrą sveikatos priežiūros sistemos atsparumą ir užtikrinti aprūpinimą būtiniausiais medicinos reikmenimis.
2. Švelninti COVID-19 krizės poveikį užimtumui ir visuomenei, visų pirma skatinant veiksmingų aktyvių darbo rinkos priemonių taikymą ir įgūdžių ugdymą.

⁸ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

3. Užtikrinti veiksmingą likvidumo priemonių įgyvendinimą, siekiant padėti MVĮ ir savarankiškai dirbantiems asmenims, taip pat pagerinti verslo aplinką. Siekiant remti ekonomikos atsigavimą, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačiąsias investicijas. Investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į darniojo transporto infrastruktūrą, švarią ir efektyvią energijos gamybą ir vartojimą, žiedinę ekonomiką, skaitmeninę infrastruktūrą, pavyzdžiui, 5G ir gigabitinius tinklus, ir mokslinius tyrimus bei inovacijas.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas